



Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! basisschool De Buurt te SCHAARBEEK

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 115535
Instelling GO! basisschool De Buurt
Directeur Hans VANMARSENILLE
Adres Groenstraat 136 - 1030 SCHAARBEEK
Telefoon 02-217.18.58
Fax 02-223.11.89
E-mail directeur@bsdebuurt.be
Website www.bsschaarbeek3.be

Bestuur van de instelling GO! Scholengroep Brussel
Adres Oud-Strijderslaan 200 - 1140 EVERE

Scholengemeenschap SGE BRUSSELIA II
Adres Sint-Vincentiusstraat 29 - 1140 EVERE

CLB GO! CLB Brussel
Adres Dieleghemse Steenweg 24 - 1090 JETTE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 02-06-2014; 03-06-2014; 05-06-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 05-06-2014
Datum bespreking verslag met de instelling 25-06-2014

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Johan LAMOTE
Teamleden Martine BEKAERT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	11
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	12
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	12
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	13
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	14
4.1 Onderwijsaanbod	14
4.2 Leerbegeleiding	15
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	16
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	18
6.1 Wat doet de school goed?.....	18
6.2 Wat kan de school verbeteren?	18
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	19
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	20
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	20

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De GO! Basisschool De Buurt is een basisschool in de buurt van het Noordstation in Schaarbeek. Zowat alle leerlingen wonen in de onmiddellijke schoolomgeving. Ze komen in hoofdzaak uit een anderstalig thuismilieu en velen voldoen ook aan een of meer van de andere indicatoren van het gelijke onderwijskansenbeleid.

Op basis van het vooronderzoek onderzocht de onderwijsinspectie tijdens deze doorlichting zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie. Daarnaast lag de focus op de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding die de school biedt en het totale onderwijsaanbod. De onderwijsinspectie voerde eveneens een onderzoek naar aspecten van de regelgeving, de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving en het algemeen beleid van de school.

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Het taalaanbod sluit aan bij de talige noden van de kinderen. Binnen de thematische werking staat taalvaardigheidsonderwijs centraal. De beschikbare leermiddelen, de beeldvorming in verband met de taalontwikkeling en de leerbegeleiding ondersteunen de ontwikkeling van de leerlingen en het nastreven van de doelen. Een aandachtspunt is de weinig speelse maar al te schoolse aanpak van een aantal leerplandoelen, waardoor voor veel van de oudste kleuters didactische vervroeging dreigt.

De kleuterafdeling streeft de decretale ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie in onvoldoende mate na. Doorheen de thema's worden te weinig doelgerichte activiteiten voorzien die gericht zijn op het nastreven van de leerplandoelen voor wereldoriëntatie. Hierdoor mist het onderwijsaanbod een graduele opbouw die het nastreven van de ontwikkelingsdoelen garandeert. Bij de evaluatie wordt de ontwikkeling rond wereldoriëntatie in te geringe mate in beeld gebracht. In meerdere klassen is de klasuitrusting en – inrichting te weinig gericht op het creëren van een uitdagende speel- en leeromgeving die kinderen toelaat volop te experimenteren en te exploreren. Het schoolteam maakt wel afspraken over de graduele opbouw van de verschillende kalenders.

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Het team streeft naar een volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod voor dit leergebied. Het aanbod sluit aan bij de talige ontwikkeling en noden van de leerlingen. De evaluatie is valide. De leerbegeleiding biedt in toenemende mate ondersteuning aan voor alle leerlingen. Het taalaanbod kan nog worden versterkt door ook in het gerichte aanbod van streefwoordenschat school- en instructietaal verder te expliciteren.

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. Het thematische aanbod is in toenemende mate afgestemd op de doelen van het leerplan. Het blijft evenwel een aandachtspunt om permanent, op basis van kritisch zelfonderzoek, het aanbod voor wereldoriëntatie verder te bewaken en waar nodig bij te sturen op klas- en schoolniveau. Vooral het domein techniek houdt nog groeikansen in. De school heeft een brede evaluatiepraktijk met aandacht voor de mate waarin kinderen zowel kennis, vaardigheden als attitudes verwerven.

De school heeft een duidelijke visie over de manier waarop ze de leerbegeleiding vorm wil geven. Vanuit observaties in de kleuterafdeling en vanuit resultaten van klaswerk en toetsen in de lagere afdeling, krijgt het schoolteam zicht op de noden van de leerlingen om de nodige interventies te plannen. De beeldvorming in de kleuterafdeling kan worden versterkt door de observaties meer expliciet te koppelen aan een selectie van relevante leerplandoelen voor de verschillende leergebieden.

Binnen de zorgwerking gaat veel aandacht naar de preventieve basiszorg en de extra zorg. Hierbij wil het schoolteam kort op de bal spelen om risicokinderen extra te ondersteunen of waar nodig te remediëren. Hiertoe heeft de school duidelijke en werkbare structuren en procedures uitgewerkt. De school voorziet structureel in formeel overleg tussen klasleerkrachten, zorgleerkrachten en de zorgcoördinator om de leerbegeleiding te concretiseren. Het zorgbeleid kan nog worden versterkt door bij het opstellen van de

zorgplannen en –fiches te vertrekken van een meer grondige probleemanalyse. Ook de tweedelijnszorg (uitbreiding van zorg), zoals voorzien in het schooleigen zorgtraject kan nog verder worden geconcretiseerd en toegepast.

Vanuit het gegeven dat veel leerlingen vanuit hun achtergrondskenmerken het risico lopen op ontwikkelings- en leerachterstand zet de school vooral in op de cognitieve vaardigheden. Terecht gaat veel aandacht naar de leergebieden Nederlands, wiskunde en wereldoriëntatie. Daarbij verliest de school enigszins uit het oog dat ook de andere leergebieden en de leergebiedoverschrijdende eindtermen een volwaardige plaats in het totale aanbod dienen te krijgen. Dit geldt vooral voor het leergebied muzische vorming en de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren, sociale vaardigheden en ICT. Rond deze elementen van het curriculum zijn op schoolniveau weinig tot geen richtinggevende afspraken die een gelijkgerichte en leerplangerichte aanpak garanderen. Voor alle leergebieden is de school nog zoekende hoe ze op functionele wijze de volledigheid van het aanbod kan verzekeren. De recente oefening om in kaart te brengen welke leerplandoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie nagestreefd worden is hierbij een eerste aanzet.

Uit het onderzoek van het algemeen beleid blijkt een grote betrokkenheid en gedrevenheid van alle participanten om kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden en zoveel mogelijk leerlingen te leiden naar een voor hen gepaste vorm van vervolgonderwijs. De school kent al een zekere vorm van interne kwaliteitszorg. Ze grijpt de resultaten van genormeerde en externe toetsen aan om eigen verbetertrajecten uit te werken. Dit gebeurde in het verleden succesvol voor het technisch lezen en momenteel voor het aspect 'meten' binnen het leergebied wiskunde.

De werking van de school wordt aangestuurd vanuit een meerjarenplan en een jaarplan. In deze plannen is een brede waaier van prioriteiten opgenomen. Een kritische reflectie over deze vele prioriteiten die de school voorop stelt is aangewezen, dit om versnippering te vermijden, voldoende diepgang bij de uitwerking te garanderen en de werklast voor het volledige schoolteam te bewaken.

Ondanks het tekort in de kleuterafdeling voor wereldoriëntatie, sluit de onderwijsinspectie deze doorlichting af met een gunstig advies zowel voor de erkenningsvoorwaarden met betrekking tot de onderwijsdoelen, het naleven van de regelgeving, als voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Het inspectieteam vertrouwt dat de school voldoende beleidskracht, verantwoordelijkheidszin, competentie en expertise aanwezig heeft, om het gesignaleerde tekort op korte termijn krachtdadig aan te pakken en zelfstandig weg te werken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsaanbod

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Het taalaanbod sluit aan bij de talige noden van de kinderen. Binnen de thematische werking staat taalvaardigheidsonderwijs centraal. De beschikbare leermiddelen, de evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding ondersteunen de ontwikkeling van de leerlingen en het nastreven van de doelen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft de decretale ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie in onvoldoende mate na. Doorheen de thema's worden te weinig doelgerichte activiteiten voorzien die planmatig gekoppeld worden aan de onderwijsdoelen voor wereldoriëntatie. Hierdoor mist het onderwijsaanbod een graduele opbouw die het nastreven van de ontwikkelingsdoelen garandeert. Bij de evaluatie wordt de ontwikkeling met betrekking tot wereldoriëntatie in te geringe mate in beeld gebracht. In meerdere klassen is de klasuitrusting en -inrichting te weinig gericht op het creëren van een uitdagende speel- en leeromgeving die kinderen toelaat volop te experimenteren en te exploreren.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum	Voor de doelenselectie, bij de planning van het aanbod Nederlands binnen de
Onderwijsaanbod	thema's, hanteren de leerkrachten het leerplan van het eigen net. Dit leidt tot
<i>Referentiekader</i>	een evenwichtig aanbod dat toelaat de ontwikkelingsdoelen voor dit leergebied
<i>Planning</i>	in voldoende mate na te streven. Aansluitend bij de talige noden van de kleuters
<i>Evenwichtig en volledig</i>	gaat veel aandacht naar taalvaardigheidsonderwijs. De kleuterafdeling werkt
<i>Samenhang</i>	gradueel en systematisch aan de verruiming van de functionele woordenschat en
<i>Actief leren</i>	de begripsvorming. Mede dankzij de permanente externe ondersteuning heeft
	het schoolteam inzicht in de wijze waarop het taalverwervingsproces bij
	anderstalige kleuters verloopt. Gedurende de activiteiten krijgen de kinderen
	permanent een rijk taalaanbod. Via een open vraagstelling worden de kleuters
	uitgedaagd tot actieve interactie.
	Zowel de leerplandoelen in verband met het fonologisch en fonemisch
	bewustzijn, als deze in verband met de ontluikende en beginnende geletterdheid,
	worden aan alle oudste kleuters op een weinig speelse maar veeleer schoolse
	manier aangeboden. Hierdoor dreigt voor veel kleuters het gevaar voor
	didactische vervroeging. Bij de planning en de uitwerking van de thema's gaat
	terecht veel aandacht naar talige activiteiten. Hierdoor komt evenwel een
	doelgericht, planmatig aanbod vanuit andere leergebieden in het gedrang. Op
	deze manier komen de leerplandoelen voor onder meer wereldoriëntatie te
	weinig frequent aan bod.

Het schoolteam is nog zoekende naar een manier om functioneel de volledigheid en het evenwicht van het totale aanbod in kaart te brengen en te bewaken. Het recente initiatief om de nagestreefde leerplandoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie in kaart te brengen, kan hiertoe een aanzet zijn. Uit deze recente oplijsting blijkt o.m. dat binnen wereldoriëntatie het domein techniek slechts beperkt aan bod komt. De meeste leerkrachten zijn weinig vertrouwd met de leefwereld van de kinderen en de kansen die deze biedt. Ook de ruime schoolomgeving is hen weinig bekend. Het schoolteam maakt afspraken over de graduele opbouw van de verschillende kalenders. De thematische werking zorgt voor een natuurlijke samenhang tussen de verschillende leergebieden.

Ook tijdens weerkerende activiteiten probeert het schoolteam het principe van 'Taal de hele dag' door te trekken. Voor een aantal routines slaagt men hier in. Andere momenten zijn zo strak georganiseerd en geleid dat de kansen tot actief leren en onderlinge, spontane interactie tussen de kleuters minimaal is.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De school beschikt over voldoende spel- en ontwikkelingsmateriaal om de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en (in theorie ook voor) wereldoriëntatie te kunnen nastreven. Specifiek voor Nederlands is hedendaags bronnenmateriaal aanwezig als inspiratiebron bij de invulling van de thema's. Het schoolteam maakte afspraken over de invulling en opbouw van een aantal hoeken. Dit vertaalt zich in enkele klassen onvoldoende in een sterke en uitdagende spel- en leeromgeving waar kleuters ruime kansen krijgen om te experimenteren, te exploreren, al spelende te leren en de verschillende talige vaardigheden te oefenen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Naast de dagdagelijkse observaties van de leerkrachten ontwikkelde het schoolteam een eigen kindvolgsysteem om de evolutie van de kleuters in kaart te brengen. Dit kindvolgsysteem is opgebouwd rond de domeinen denkontwikkeling, taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling en motorische ontwikkeling. Voor elk van deze domeinen selecteerde het team een aantal ijkpunten die worden geobserveerd. Het is niet transparant hoe de ordening van het kindvolgsysteem overeenkomt met de geselecteerde doelen vanuit de leerplannen en in welke mate de leerlingen de vooropgestelde doelen voor de verschillende leergebieden ook bereiken. Aspecten van de ontwikkeling rond wereldoriëntatie zijn nauwelijks tot niet opgenomen in het kindvolgsysteem. Naast de eigen observaties en het kindvolgsysteem gebruikt de school ook nog een aantal genormeerde testen om de taalvaardigheid van de kleuters in kaart te brengen.

De gegevens uit de observatiepraktijk zijn in hoofdzaak gericht op bijsturing van het aanbod op leerling- en klasniveau voor Nederlands. Voor wereldoriëntatie is dat nog niet zo.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Voor de dagelijkse observaties bepalen de beeldvorming van de kleuters. De groepsleerkrachten zijn verantwoordelijk voor de eerstelijnszorg in hun klas. Hierbij willen ze vooral kort op de bal spelen. Deze differentiatie en remediëring gebeuren veeleer intuïtief en in mindere mate planmatig en doelgericht. Elke klas kan op vaste momenten een beroep doen op een zorgleerkracht voor bijkomende ondersteuning van risicokinderen. Er is frequent formeel overleg tussen de klastitularis en de zorgleerkracht waarbij ze bepalen voor welke kinderen er extra hulp of remediëring wordt voorzien. De zorginterventies worden vastgelegd in een zorgplan dat verder wordt geconcretiseerd in een zorgfiche.

Rapporteringspraktijk
*Interne en externe
communicatie*

De school informeert de ouders over de ontwikkeling van hun kinderen. Hiervoor ontwikkelde de school een kleuterrapport dat meerdere keren per schooljaar wordt meegegeven.

Afstemming met partners
Samenwerking

De school hoopt met het kleuterrapport ook de ouderbetrokkenheid en het onderwijsondersteunend gedrag van de ouders stimuleren. Het schoolteam geeft aan veel belang te hechten aan een positieve communicatie en de samenwerking met de ouders. Het schoolteam heeft evenwel nog groeikansen in een positieve benadering van de achtergrond en leefwereld van de kinderen.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Het team streeft naar een volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod voor het leergebied Nederlands. Het aanbod sluit aan bij de talige ontwikkeling en noden van de leerlingen. De evaluatie is valide. De leerbegeleiding biedt in toenemende mate ondersteuning aan voor alle leerlingen.

Curriculum
Onderwijsaanbod

*Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren*

De lagere afdeling gebruikt een onderwijsleerpakket dat afgestemd is op een meertalige leerlingenpopulatie. Het eerste leerjaar heeft een specifieke methode voor aanvankelijk lezen. Systematisch gebruik van het onderwijsleerpakket biedt kansen tot een volledig en evenwichtig aanbod van de verschillende domeinen binnen Nederlands.

Het team is vertrouwd met de uitgangspunten van taalvaardigheidsonderwijs. Ook in de lagere afdeling is er expliciete aandacht voor de verrijking van de woordenschat via een aanbod van streefwoordenschat binnen elk thema. De streefwoordenschat wordt veelal beperkt tot werkwoorden en zelfstandige en bijvoeglijke naamwoorden. De gerichte aandacht voor school- en instructietaal is afhankelijk van de individuele leerkracht. De spreek- en luistervaardigheden krijgen in de meeste klassen doelgerichte aandacht en oefenkansen via interactieve werkvormen. Ook het hoekenwerk bevordert het actief leren. Het schoolteam investeerde met succesvol resultaat in een verbetertraject voor technisch en begripelijk lezen. Bibliotheekbezoek en boekenpromotie ondersteunen en stimuleren de leesvaardigheid en het leesplezier.

In meerdere klassen wordt vanuit de thema's van de taalmethode gestreefd naar horizontale samenhang met wereldoriëntatie.

Materieel beheer

Uitrusting
Leermiddelen

Alle klassen van de lagere afdeling beschikken over voldoende hedendaagse onderwijsleerpakketten en bijhorende materialen om het taalonderwijs vorm te geven. Regelmatig bibliotheekbezoek verrijkt het boekenaanbod in de klassen. De talige referentiekaders over de leerjaren heen zijn gradueel opgebouwd.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk

*Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing*

De leerkrachten beschikken over de methodetoetsen om de vorderingen van de leerlingen te evalueren. De mate waarin leerkrachten de methode-eigen analyseschema's consequent en met voldoende diepgang hanteren, is leerkrachtafhankelijk. Naast de gewone toetsen neemt de school een veelheid aan genormeerde tests af voor verschillende domeinen van Nederlands. De school stelt zich weinig vragen bij de functionaliteit van deze tests. Daarnaast neemt ze deel aan de eindtoetsen van een ander onderwijsnet. In het kader van de interne kwaliteitszorg grijpt de school de resultaten van die eindtoetsen aan om verbetertrajecten op te zetten. Dit gebeurde o.a. al voor lezen. De resultaten van Nederlands zijn een belangrijk criterium bij de toekenning van het getuigschrift basisonderwijs.

Begeleiding	Conform de zorgvisie zijn ook in de lagere afdeling de klastitularissen de eerste verantwoordelijken voor de zorg. Leerkrachten kunnen zowel vanuit hun
Leerbegeleiding	planningsdocumenten als tijdens de gesprekken toelichten op welke manier ze
<i>Beeldvorming</i>	differentiëren om preventief en remediërend te werken.
<i>Zorg</i>	

Vooraf in de onderbouw is voorzien in additionele ondersteuning door een van de zorgleerkrachten. De samenwerking tussen de verschillende kindbetrokken leerkrachten wordt ondersteund en aangestuurd door frequent, gestructureerd en onderbouwd overleg.

De dagelijkse observatie- en evaluatiegegevens en resultaten van toetsen en genormeerde tests creëren de mogelijkheid tot een brede beeldvorming. Resultaten op het niveau van het individuele kind worden nog maar beperkt diepgaand geanalyseerd. Ondanks de grote groep risicokinderen en ondanks in de zorgvisie concreet is beschreven hoe de tweedelijnszorg vorm kan krijgen, is het veeleer uitzonderlijk dat kinderen een individueel traject of sticordimaatregelen krijgen aangeboden.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. Het thematische aanbod is in toenemende mate afgestemd op onderwijsdoelen. De school heeft een brede evaluatiepraktijk met aandacht voor de mate waarin kinderen zowel kennis, vaardigheden als attitudes verwerven.

Curriculum	Het aanbod voor wereldoriëntatie krijgt doorheen de lagere afdeling op
Onderwijsaanbod	verschillende manieren vorm. In de onderbouw is er expliciet samenhang tussen
<i>Referentiekader</i>	de thema's van de methode Nederlands en deze van wereldoriëntatie. Het vierde
<i>Planning</i>	leerjaar hanteert sedert dit schooljaar een onderwijspakket. De derde graad
<i>Evenwichtig en volledig</i>	krijgt een sterk uitgebouwd aanbod van eigen gemaakte thema's, deels
<i>Samenhang</i>	gebaseerd op een vroeger gebruikte methode en waarbij ook geregeld gestreefd
<i>Brede harmonische vorming</i>	wordt naar samenhang met Nederlands.
<i>Actief leren</i>	Ook hier is het schoolteam nog zoekende naar een manier om functioneel de
	volledigheid en het evenwicht van het totale aanbod in kaart te brengen en te
	bewaken. De recente oefening waarbij op klasniveau werd geïnventariseerd
	welke leerplandoelen nagestreefd worden, is hierbij een eerste stap. In meerdere
	klassen is het domein techniek onvoldoende uitgewerkt. Deze inventarisatie
	leidde nog niet tot bijsturing van het aanbod. Op schoolniveau is er nog geen
	zicht of, en in welke mate, er inhoudelijke overlappingen zijn tussen de
	verschillende leerjaren.
	Alhoewel de kinderen op school leren fietsen, is de aandacht voor het luik
	verkeer en mobiliteit veeleer beperkt. Ook de aandacht voor actualiteit is
	leerkrachtafhankelijk.
	Het schoolteam levert inspanningen om wereldoriëntatie levensecht aan te
	bieden. ICT en meerdaagse uitstappen dragen hier toe bij. De actieve verkenning
	van de onmiddellijke en ruimere omgeving van de school heeft nog groeikansen.
Materieel beheer	Er is op schoolniveau niet onderzocht of alle leermiddelen beschikbaar zijn die
Uitrusting	het vernieuwde leerplan vooropstelt. Het schoolteam maakte afspraken over de
<i>Leermiddelen</i>	graduele opbouw en het functioneel gebruik van de tijds-kaders. Niet in alle
	klassen zijn de noodzakelijke ruimtekaders aanwezig.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Het schoolteam slaagt er in toenemende mate in om wereldoriëntatie breed te evalueren. Het gebruikt hierbij verschillende evaluatievormen: toetsen, observaties, presentaties door leerlingen, ... Hierdoor krijgt men niet enkel zicht op kennis maar ook op inzichten, vaardigheden en attitudes. Het leerplandoelgerichte karakter van de eigen gemaakte toetsen is nog leerkrachtafhankelijk.
 De school neemt deel aan de eindtoetsen wereldoriëntatie van een andere koepel. De resultaten zijn de voorbije jaren significant gestegen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Ondanks de brede evaluatiepraktijk worden weinig aspecten vanuit wereldoriëntatie meegenomen bij de beeldvorming van leerlingen. Tijdens lessen wereldoriëntatie hebben de teamleden evenwel aandacht voor zorgverbreding. Ze streven naar een veilig klasklimaat. Door de coöperatieve en interactieve werkvormen en tijdens hoekenwerk krijgen de leerkrachten ruimte om kinderen extra te begeleiden. Vormen van pre-instructie, aangepaste teksten aanbieden en/of vooraf lezen bieden de leerlingen ondersteuning bij het verwerven en verwerken van complexere leerstof.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert en laat uitvoeren. Hierdoor kent ze de mogelijke tekorten en is ze waakzaam voor probleemsituaties in de onderwijsomgeving.

De school geeft gevolg aan de opmerkingen in de analyses van deskundigen.

De knelpunten qua bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne die de inspectie vaststelt, zijn gekend en opgenomen in de plannen die de beheersing ervan regelen. De uitwerking van deze plannen is voldoende concreet zodat het inspectieteam kan aannemen dat de uitvoering zal volgen. Binnen haar budgettaire mogelijkheden doet de school het mogelijke om de uitvoering van de plannen te bewaken.

De school levert inspanningen om tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op te sporen en te beheersen. Een aantal klassen is vrij beperkt van oppervlakte. Enkele ruimtes kunnen een opfrisbeurt gebruiken. De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Onderwijsaanbod

- Doelgerichtheid** Vanuit het gegeven dat veel leerlingen vanuit hun achtergrondskenmerken het risico lopen op ontwikkelings- en leerachterstand zet de school vooral in op de cognitieve vaardigheden. Terecht gaat veel aandacht naar de leergebieden Nederlands, wiskunde en wereldoriëntatie en is er een systematisch aanbod van lichamelijke opvoeding. Daarbij verliest de school enigszins uit het oog dat ook nog andere leergebieden en de leergebiedoverschrijdende eindtermen een volwaardige plaats in het totale aanbod dienen te krijgen. Zo is het leergebied muzische vorming slechts beperkt onderwerp van gesprek geweest. Op school- en klasniveau worden wel muzische lessen, activiteiten en projecten voorzien, maar dit gebeurt weinig leerplangericht. Het besef dat muzische vorming helpt om kinderen op weg te zetten om zichzelf uit te drukken en hun gedachten, emoties en belevingen, via muzikale, beeldende, dramatische en bewegingspistes weer te geven, leeft onvoldoende binnen de school. Ook over de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren, sociale vaardigheden en ICT wordt weinig geëxpliciteerd op schoolniveau. In alle klassen krijgen elk van deze vaardigheden aandacht. Evenwel ontbreekt op schoolniveau een duidelijke afspraak of leerlijn om de ontwikkeling van deze vaardigheden gelijkgericht en gradueel opgebouwd te ondersteunen. Op die wijze garandeert de school nog onvoldoende de realisatie van een evenwichtig en volledig onderwijsaanbod ondanks de waardevolle initiatieven op klasniveau.
- Ondersteuning** Ook op schoolniveau krijgt het team weinig ondersteuning en coaching om voor alle leergebieden een kwaliteitsvol onderwijsaanbod te realiseren. Leerkrachten krijgen een zeer grote vrijheid en verantwoordelijkheid, wat momenteel leidt tot verschillende interpretaties en concretisering. In een aantal klassen lopen wel waardevolle muzische initiatieven in samenwerking met externe partners. Voor de concretisering van het ICT-beleid kan de school beroep doen op de ICT-coördinator van de scholengroep.
- Doeltreffendheid** Op schoolniveau wordt het huidige aanbod voor muzische vorming niet kritisch bekeken. De school beschikt over een overzicht van expressieve activiteiten, technieken, materialen en muzische beschouwelijke activiteiten op klas- en schoolniveau. Dit overzicht werd niet afgetoetst aan het leerplan en leidde niet tot bijsturing van het aanbod. Uit de rapporteringspraktijk blijkt dat muzische vorming ook op leerlingenniveau weinig wordt geëvalueerd.
- Ontwikkeling** In de diverse meerjarenplannen en jaarplannen zijn beperkt initiatieven terug te vinden die verwijzen naar muzische vorming en/of de leergebiedoverschrijdende eindtermen.

4.2 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** De school beschikt over een eigen, geëxpliciteerde zorgvisie. Die is terug te vinden in verschillende documenten in het schoolwerkplan en kadert in het pedagogisch project van de school. Vanuit de confrontatie met een groot aantal leerlingen met zorgvragen, neemt de leerbegeleiding een centrale plaats in binnen het schoolteam.
- De zorgvisie wordt geconcretiseerd in een duidelijk zorgtraject dat de verschillende fasen van de leerbegeleiding beschrijft. De school zet sterk in op de preventieve basiszorg en de verhoogde zorg. Bijzondere aandacht voor taalverwerving neemt hierbij een centrale plaats in. Alhoewel de visie beschrijft hoe de school de fase van uitbreiding van zorg wil vorm geven, wordt dit in de praktijk weinig toegepast.
- Ondersteuning** De school beschikt over een duidelijke structuur om de leerbegeleiding vorm te geven. Elke klas kan beroep doen op de bijkomende ondersteuning van een zorgleerkracht. In de lagere afdeling ligt het accent hierbij op de jongste kinderen. De samenwerking tussen de klastitularis en de zorgleerkracht wordt aangestuurd door frequent, formeel overleg.
- Een externe Brusselse onderwijsdienst ondersteunt permanent het schoolteam om krachtig taalvaardigheidsonderwijs te organiseren.
- Ook de procedures die gevolgd dienen te worden zijn duidelijk. Op regelmatige basis wordt in samenwerking met de zorgcoördinator voor elke klas een 'zorgplan' opgemaakt. Dit plan bundelt de risicokinderen en beschrijft de te ondernemen acties. Deze zorgplannen zijn vaak zeer globaal geschreven en vertrekken niet vanuit een diepgaande analyse van het gemelde probleem. De concretisering van het zorgplan gebeurt via de zorgfiche.
- Doeltreffendheid** De school heeft de doeltreffendheid van haar leerbegeleiding nog niet expliciet onderzocht. De huidige zorgwerking is niet vertrokken van een duidelijke beginsituatieanalyse, maar is verder gebouwd op de bestaande structuren. De evaluaties gebeuren vooral op leerlingenniveau om de individuele vorderingen van leerlingen op te volgen.
- Ontwikkeling** Hoewel er geen formele evaluatie van de leerbegeleiding gebeurt, blijkt uit diverse beleids- en jaaractieplannen dat deze wel voortdurend wordt bijgestuurd en aangepast.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Een ervaren en gedreven directeur leidt de school. Hij is zich bewust van de vele risicofactoren en gevaren die een vlotte schoolloopbaan van veel van de leerlingen belemmeren. Desondanks wil hij de lat hoog blijven leggen en er naar streven een zo hoog mogelijk aantal leerlingen te laten doorstromen naar een voor hen geschikte richting binnen het secundair onderwijs.
- Het beleid wordt aangestuurd door een meerjarig beleidsplan dat verder geconcretiseerd wordt in jaarplannen. Met deze beleidsplannen wil de directeur bewaken dat de school 'nergens een trein mist'. De veelheid aan prioriteiten houdt het gevaar in voor versnippering, gebrek aan diepgang en onnodige werklast voor alle betrokkenen.
- De directeur wordt ondersteund door het kernteam (zorgcoördinator en zorgleerkrachten) om het pedagogisch beleid vorm te geven. Uit bezorgdheid over de stabiliteit van de samenstelling van het lerarenteam spendeert de directeur veel tijd in het bijzonder gedetailleerd vastleggen van allerlei pedagogisch-didactische en praktisch-organisatorische schoolafspraken in het schoolwerkplan.
- Visieontwikkeling** Het schoolteam gebruikt pedagogische studiedagen en personeelsvergaderingen om gezamenlijk te werken rond de vooropgestelde prioriteiten. De afsluitende pedagogische studiedag op het einde van het schooljaar wordt gebruikt om de uitwerking ervan te evalueren.
- Besluitvorming** Besluitvormingsprocessen starten met het verzamelen van de noodzakelijke informatie, om welbewuste keuzes te kunnen maken. Besluiten komen in toenemende mate op democratische en participatieve manier tot stand en werkgroepen kunnen voorbereidend beleidswerk doen. De werkgroep talenbeleid is hierbij illustratief.
- Kwaliteitszorg** De school kent al een zekere vorm van interne kwaliteitszorg. Ze grijpt de resultaten van genormeerde en externe toetsen aan om eigen verbetertrajecten uit te werken. De gebeurde in het verleden succesvol voor het technisch lezen en momenteel voor het aspect 'meten' binnen het leergebied wiskunde.
- Talenbeleid** De school werkt doelgericht aan haar talenbeleid en de visie is continu in ontwikkeling. Externe ondersteuning en intern zorgoverleg bevorderen een kwaliteitsvol taalvaardigheidsonderwijs. Zowel in de kleuterafdeling als in de lagere afdeling, gaat gerichte aandacht naar het verwerven van functionele woordenschat, ook binnen andere leergebieden dan Nederlands. Leraren hebben uitdrukkelijk aandacht voor duidelijke, begrijpbare instructies en vragen die leerlingen aanzetten tot nadenken en tot interactie. Diverse outputgegevens en vooral leerresultaten zijn de aanleiding om verbeteracties uit te voeren. Zo is het technisch lezen aangepakt, en met goede resultaten tot gevolg. Het team is er zich van bewust dat het leesplezier en de intrinsieke leesmotivatie sterker kunnen. De school investeert in de communicatie en samenwerking met ouders bij het vorm geven van haar zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

- GOK- en zorgbeleid** De school stelt binnen haar zorg- en GOK-beleid operationele korte- en/of lange termijndoelen voorop om de zorg voor en de gelijke onderwijskansen van alle leerlingen te garanderen.
In voorkomend geval is er afstemming met het beleid terzake van de scholengemeenschap.
De schoolorganisatie faciliteert het bereiken van de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.
De acties (op leerling-, leerkrachten- en schoolniveau) die de school uitwerkt, sluiten aan op de vooropgestelde doelen.
Hierbij is expliciet aandacht voor kleuterparticipatie. De school evalueert de effecten van de acties binnen haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.
De school heeft in haar professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden in functie van het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.
- Deliberatie** Deze doorlichting wordt afgesloten met de vaststelling dat het leergebied wereldoriëntatie in de kleuterafdeling niet voldoet. Ondanks dit tekort voor wereldoriëntatie geeft de onderwijsinspectie een gunstig advies. Hierbij houdt ze rekening met het contextgegeven dat er op het moment van de doorlichting een aantal vaste teamleden tijdelijk vervangen zijn. De onderwijsinspectie gaat er van uit dat er binnen het schoolteam voldoende beleidskracht, verantwoordelijkheidszin, competentie en expertise aanwezig is, om het gesignaleerde tekort op korte termijn krachtdadig aan te pakken en zelfstandig weg te werken.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het leerplangericht aanbod Nederlands in de kleuterafdeling.
- Het aanbod Nederlands in de lagere afdeling.
- De sterk uitgewerkte thema's voor wereldoriëntatie in de lagere afdeling.
- De verschillende en brede evaluatievormen voor wereldoriëntatie in meerdere klassen van de lagere afdeling.
- De aandacht voor taalvaardigheidsonderwijs in de kleuter- en de lagere afdeling.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De aandacht voor de preventieve basiszorg.
- Het kort op de bal ondersteunen en remediëren van risicokinderen.
- De duidelijke structuur en het frequente en formele overleg tussen klasleerkrachten en zorgleerkrachten om de leerbegeleiding vorm te geven.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aanzetten tot interne kwaliteitszorg vanuit outputgegevens.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplandoelen in verband met het fonologisch en fonemisch bewustzijn en de ontluikende en beginnende geletterdheid op een speelse manier aanbieden, aansluitend bij de beginsituatie van de individuele kleuter.
- Het gerichte aanbod van streefwoordenschat uitbreiden met school- en instructietaal.
- De inrichting en de aankleding van de hoeken in meerdere kleuterklassen met het oog op het creëren van een uitdagende speel- en leeromgeving.
- Op basis van kritisch zelfonderzoek, het aanbod voor wereldoriëntatie verder bijsturen op klas- en schoolniveau.
- Zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling, op functionele wijze de volledigheid en het evenwicht tussen en binnen elk van de leergebieden bewaken, op klas- en schoolniveau.
- Op schoolniveau afspreken op welke manier de ontwikkeling van de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren, sociale vaardigheden en ICT gradueel opgebouwd en gelijkgericht ondersteund worden.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De samenhang tussen het kindvolgsysteem en het leerplangerichte aanbod in de kleuterafdeling.
- De effectiviteit van het zorgplan en de zorgfiche nog verhogen door te vertrekken van een grondige analyse van gemelde problemen.
- De tweedelijnszorg (uitbreiding van zorg) zoals voorzien in het schooleigen zorgtraject, verder concretiseren en toepassen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Met het schoolteam investeren in een positieve benadering en verkenning van de leefwereld en de nabije en ruime leefomgeving van de kinderen en hun ouders.
- Een kritische reflectie over de vele prioriteiten die de school voorop stelt.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie in de kleuterafdeling systematisch aanbieden en nastreven.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Johan LAMOTE de inspecteur-verslaggever	Hans VANMARSENILLE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	